

Telia Lietuva, AB
Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai
Mortos g. 14, Vilnius, LT-03219
Siunčiama per www.e.rrt.lt

2022-07-01 Nr. 2022-02546

DĖL UNIVERSALIŲJŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ PRIEINAMUMO IR ĮPERKAMUMO TYRIME KETINAMŲ TAIKYTI PRIELAUDŲ VIEŠOSIOS KONSULTACIJOS

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau - Tarnyba) paskelbė **Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų prieinamumo ir įperkamumo tyrime ketinamų taikyti prielaidų viešąją konsultaciją** (toliau – Konsultacija). Telia Lietuva, AB (toliau -Telia) susipažinusi su Konsultacijoje nurodytomis ketinamomis taikyti prielaidomis, teikia pastabas ir pasiūlymus.

Dėl UER paslaugų geografinio segmentavimo

Konsultacijoje rašoma, kad geografinis segmentavimas bus atliekamas pagal Lietuvos Respublikos savivaldybes. Tačiau nėra aišku kaip bus atliekamas tyrimas pagal technologijas, t.y. nėra nurodyta ar fiksuoto ir judriojo ryšio tinklų padengiamumas bus skaičiuojamas bendrai ar atskirai.

Telia siūlo, kad fiksuoto ir judriojo ryšio tinklų padengiamumas būtų vertinamas **atskirai** pagal technologijas, nes tik tada bus suteikiama galimybė klientui pasirinkti kokio tipo paslaugas jam rinktis. Priešingu atveju klientui nebus paliekama jokie pasirinkimo, nes padengiamumas yra bendras. Taip pat tai iškreiptų bendrą situaciją galimų paslaugų teikėjų, nes vienas teikėjas gali užtikrinti pasiekiamumą tik per fiksuotą prieigą, o kitas teikėjas mišriu būdu, kas Telia manymu nėra teisinga.

Dėl pagengiamumo vertinimo pagal vidutinį apkrovimo lygį įprastų darbo valandų (8 – 17 val.) metu

Tarnyba Konsultacijoje nėra paaiškinusi kodėl vertinant padengiamumą pagal apkrovimo lygį pasirinktos įprastos darbo valandos. Tikėtina, kad Tarnybos nuomone padengiamumas nesikeičia nuo tinklo apkrovos. Tačiau inžinieriniu požiūriu, tai nebūtų visiškai teisinga. Esant didesniam duomenų parsisiuntimo trafikui, padidėja ir išsiunčiamas trafikas. Išsiuntimo atveju telefonai spinduliuoja didesnę galią dėl ko greta esantis telefonas dėl padidėjusios interferencijos gali tinklo ir nepasiekti. Tokios situacijos galimos piko apkrovos valandomis, kuomet klientui padengiamums sumažėja.

Telia mano, kad matuojant padengiamumą būtų atsižvelgiama ne į vidutinį apkrovimo lygį įprastomis darbo valandomis, o į **pikinį** lygį (nuo 8 val iki 10 val ir nuo 19 val iki 22 val), kuris užtikrins tikrą padengiamumo vertinimą.

Dėl įperkamumo socialiai jautrių asmenų grupei kainos nustatymo 6.45 Eur/mėn

Nustatant socialiai jautrių asmenų grupei įperkamas UER kainas, Tarnyba aiškina, kad atsižvelgė į valstybės remiamų pajamų dydį, Lietuvos statistikos departamento duomenis apie vidutines gyventojų

vartojimo išlaidas, gyventojų pajamų dalies skyrimą elektroniniams ryšiams, tačiau visiškai neatskleidė skaičiavimo, todėl siūloma 6.45 Eur/mėn. kaina taip ir lieka nepagrįsta. Tarnyba neįvardina ir kokie bei į kokias kryptis pokalbiai turėtų būti užtikrinti numatytose 200 min. pokalbiuose, kurie įtraukti į UER 6.45 Eur/mėn. mokesčių. Taip pat Tarnyba visiškai nevertino ir būsimų UER paslaugų sąnaudų, nors 2022 m. birželio 1 dieną pateikta Telia sąnaudų apskaitos metinė ataskaita (toliau – Metinė ataskaita). Telia suskaičiavo, kad Tarnybos siūloma UER kaina yra ženkliai mažesnė nei patiriamos sąnaudos. Remiantis Telia Metinės ataskaitos 8 priedu „Telia Lietuva teikiamų paslaugų ataskaita“, 1 ir 2 lentelėse pateikiame detalius skaičiavimus, vertinant, kad į 200 minučių pokalbių pasiūlymą nėra įtraukiami **tarptautiniai** pokalbiai.

1 lentelė – varinė prieiga

Įperkama UER paslauga	UER paslaugos sąnaudos, Eur/mėn
Individualaus naudojimo DSL interneto paslaugos	5.77
Prieigos linijos gyventojams	5.72
Pokalbiai*	0.76
Maršrutizatorius**	1
Viso	13.25

*Vertinama, kad 100 minučių bus prakalbėta į mobiliuosius tinklus ir 100 min. Lietuvoje

**Vertinama įrangos savikaina ir jos nusidėvėjimas pagal Telia nustatytą nusidėvėjimo normatyvą

2 lentelė – FTTx/LAN prieiga

Įperkama UER paslauga	UER paslaugos sąnaudos, Eur/mėn
Individualaus naudojimo FTTx interneto paslaugos iki 100 Mb/s (~atitiks 10 Mbps)	6.46
Pokalbiai*	0.76
Maršrutizatorius**	1
Viso	8.22

*Vertinama, kad 100 minučių bus prakalbėta į mobiliuosius tinklus ir 100 min. Lietuvoje

**Vertinama įrangos savikaina ir jos nusidėvėjimas pagal Telia nustatytą nusidėvėjimo normatyvą

Atlikti skaičiavimai rodo, kad Telia patiriamos sąnaudos yra didesnės (varinėje prieigoje 60%, FTTx – 30%) nei Tarnybos siūloma 6.45 Eur/mėn. kaina socialiai jautrių asmenų grupei.

Atsižvelgiant į UER paslaugų sąnaudas, Telia **siūlo** kainą fiksuoto ryšio tinkle socialiai jautrių asmenų grupei padidinti iki **8.50 Eur/mėn.**, o prieinamų paslaugų kainą visiems gyventojams iki **14 Eur/mėn.**

Dėl padengiamumo ir 10 megabitų per sekundę gaunamos spartos užtikrinimo

Padengiamumo užtikrinimas judriojo ryšio tinkle priklauso nuo vietovės ir nuo apkrovimo lygio piko metu bei skaičiavimo metodikos. Telia tinkle yra ir bus tokių vietų, kur Telia negalės užtikrinti 10 Mb/s gaunamą spartą, nes tai reikalautų papildomų investicijų tinklo plėtrai. Taip pat gyventojų segmente yra du piko laikai, t.y. nuo 8 val. iki 10 val. ir nuo 19 val. iki 22 val. Jei tuo metu viename taške prisijungs daugiau vartotojų, tai greitis gali nukristi žemiau 10 Mb/s.

Kalbant apie fiksuoto ryšio paslaugas, 10 Mb/s užtikrinimas nėra problema teikiant paslaugas FTTx technologija. Tačiau teikiant paslaugas varine technologija, Telia turi vietovių, kuriose nėra pasiekiamas 10 Mb/s greitis. Todėl užtikrinti gaunamą greitį nėra galimybės dėl techninių sąlygų nebuvimo.

Telia mano, kad gaunama sparta kaip judriajame ryšio tinkle, taip ir fiksuoto ryšio tinkle būtų nurodoma **iki** 10 Mb/s. Arba numatyti, kad fiksuoto ryšio tinkle nesiekiant 10 Mb/s greičio, paslauga nebūtų teikiama.

Pagarbiai
Verslo padalinio vadovas

Daniel Karpovič